

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
I FORM AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING 2024

Lina Dahlqvist

TVÅ SCHAKT VID OLYMPIAVÄGEN

Halland, Halmstad socken, Halmstad kommun, Inspektoren 14, L1997:4475

KULTURMILJÖ HALLAND RAPPORT 2025:49

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2025

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2024

Bild framsida: Översikt av schakt 2005. Mot öst. Foto: Lina Dahlqvist. (Fotonummer: 2024-101-1).

Ärende nr ms2006/02316.

Innehåll

Bakgrund 3

Resultat och åtgärdsförslag 3

Referenser 7

Tekniska och administrativa uppgifter 9

Bilagor 10

Bilaga 1 Schaktbeskrivning

Bilaga 2 Kontextbeskrivning

Bilaga 3 Fyndtabell

Bilaga 4 Fotolista

Figur 1. Undersökningens läge markerat på Lantmäteriets karta. Skala 1:50 000.

BAKGRUND

Kulturmiljö Halland har på uppdrag av Halmstads Energi och Miljö Nät AB (HEM), utfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning på Olympiavägen 4 inom fornlämning L1997:4475 (fig. 2), enligt länsstyrelsens beslut 431-6364-2024. Orsaken till den arkeologiska undersökningen var anläggning av fjärrvärme-servis till villa.

RESULTAT OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Vid schaktningsövervakningen upptogs två schakt med hjälp av hjulgrävare, ett inom fastigheten (schakt 2005) och ett i gatan (schakt 2006) precis söder om fastighetsgränsen (fig. 2). Mellan fastigheten och gatan fanns en mur. För att sammankoppla de två öppnade schakten grävdes en tunnel under muren. Den sammanlagda schaktade ytan var cirka 16 m².

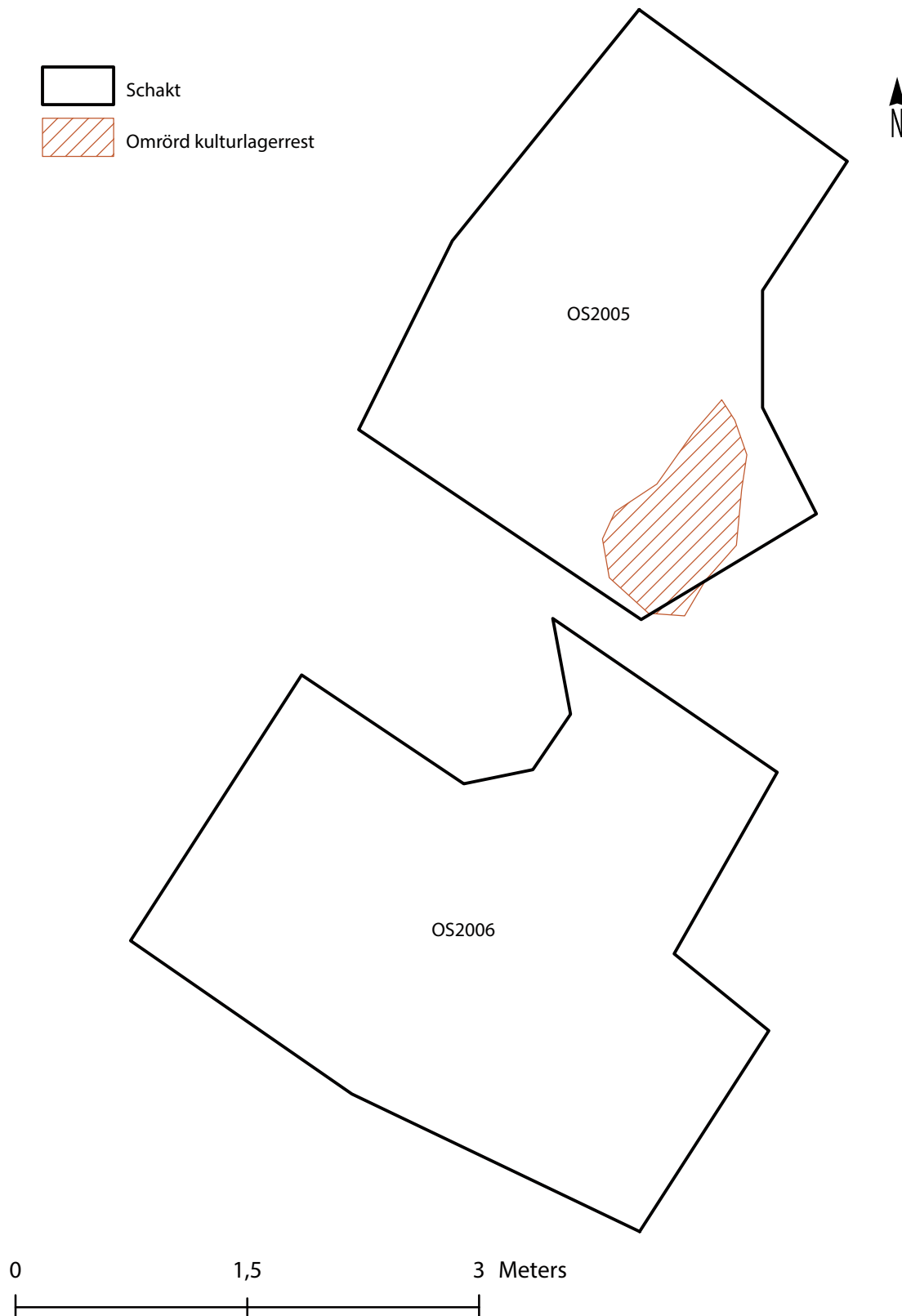
Schakt 2005 var cirka 3 meter långt, 3 meter brett och cirka 1,6 meter djupt. Schaktet bestod av matjord mellan 0–0,5/0,6 meter och därunder recent orange sättsand mellan 0,5/0,6–1,6 meter (fig. 4). Cirka 1,2–1,3 meter under markytan i den sydöstra delen av schakt 2005 påträffades ett fyndförande lager bestående av lucker mörkbrunsvart sand med inslag av träkol och småsten, cirka 0,05 meter stora. Även mindre klumpar av siltig sand förekom i lagret. Dessa klumpar var något mer kompakterade än omkringliggande sand, men var ändå lätta att dela. Lagret var skiktvis uppblandat av brun, orange och gul sand (den gula san-

den var något grövre). Vid undersökning framkom en ledning i ett järnrör i lagret, vilket betyder att lagret ej är ett bevarat, intakt kulturlager. Troligen är det ett eller flera äldre kulturlager som grävts upp vid nedläggningen av ledningen, där samma massor sedan använts som fyllnadsmaterial vilket har resulterat i omrörda kulturlager med ett blandat och omrört fyndmaterial. Tidigare undersökningar på platsen har påvisat att äldre kulturlager, som grävts upp vid anläggandet av gatunätet i området på 1930-talet, har använts som fyllnadsmassor i trädgårdarna (Bjuggner 2003).

Det påträffade fyndmaterialet bestod av högmedeltida keramik i form av proto stengods/nästan stengods, äldre rödgods samt yngre rödgods (fig. 5). Även djurben, enstaka brända djurben samt ett metallföremål påträffades. Djurbenen samlades in och registrerades, men därefter gallrades dem. Metallföremålet var okulärt svårbedömt och misstänktes kunde vara en vikt, vilket i så fall kunde ha en koppling till den omlastningsplats för varor (och en eventuell lokal marknads-

Figur 2. Översiktskarta över undersökningsområdet inom fornlämning L1997:4475. Lantmäteriets karta. Skala 1: 2000.

Figur 3. De två upptagna schakten. Skala 1:40.

Figur 4. Översikt mot öst av schakt 2005. Foto: Lina Dahlqvist. (Fotonummer: 2024-101-2).

Figur 5. Ett urval av påträffat fyndmaterial i schakt 2005. Skala 1:1. Foto: Lina Dahlqvist. (Fotonummer: 2024-101-2).

Figur 6. Översikt mot väst av schakt 2006. Foto: Lina Dahlqvist. (Fotonummer: 2024-101-3).

plats) som legat på platsen under medeltid (Bjuggner 2003). Därför skickades föremålet på röntgen hos Studio Västsvensk Konservering. Dock visade resultatet på att föremålet troligen var en båtnit, och inte en vikt.

Schakt 2006 var cirka 4 meter långt, 3 meter brett och 1,3 meter djupt. Schaktet bestod av asfalt 0–0,1 meter, därunder recenta bärlager och sättsandslager med grus och småsten 0,1–1,3 meter (fig. 6). I schaktet löpte diverse ledningar och rör i öst-västlig riktning.

Kulturmiljö Halland bedömer att det ej finns intakta, bevarade kulturlager eller arkeologiska lämningar inom den schaktade ytan, men förordar att det är viktigt att ha fortsatt schaktningsövervakning vid framtida markgrepp då det sannolikt finns bevarande arkeologiska lämningar på andra platser inom forn-lämning L1997:4475.

REFERENSER

Bjuggner, Lena (2003). En glimt av medeltiden: om de arkeologiska undersökningarna i villaområdet vid Örjans Vall. *Föreningen Gamla Halmstads årsbok*. 2003 (80), s. 13–20.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslutsnummer:	431–6364–2024
Eget diarienummer:	2024–420
Uppdragsgivare:	Halmstads Energi och Miljö Nät AB (HEM)
Utförandetid:	2024-11-12
Personal:	Lina Dahlqvist (projektledare)
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Läge:	Halland, Halmstad kommun, Halmstad socken, Inspektoren 14, Olympiavägen 4, L1997:4475. Koordinater X: 369211,56, Y: 6284366,11 (koordinater i sydvästra hörnet)
Undersökt:	7 löpmeter, 16 m ²
Dokumentation:	Schakt och kontexter mättes in med RTK-GPS, fotograferades och beskrevs i text. Digital information finns tillgänglig i Intrasisprojektet Halmstad2024420S. Digitala fotografier har fotonummer 2024–101: 1–3. Fynden förvaras på Hallands kulturhistoriska museum och allt övrigt material är arkiverat i Kulturmiljö Hallands arkiv.
Fynd:	I väntan på fyndfördelning har fynden har preliminärt tilldelats VM accessionsnummer: VM 300 137: 1–12.
Prover:	Inga prover togs.
Datering:	Medeltid och tidigmodern tid (dock inga intakta kontexter).

BILAGOR

Bilaga 1 Schaktbeskrivning

	Intrasis-ID	Djup (m)	Storlek (m)	Beskrivning	Kommentar
1.	2005	1,6	3 x 3	0 - 0,6 m dj mörkbrun matjord. Därunder 0,6-1,6 m recent orange sättsand.	Fyndförande lager (SL2000/SL2004) framkom 1,2-1,3 m under markytan.
2.	2006	1,3	4 x 3	0-0,1 m dj asfalt, därunder recenta bärlager och sättsandslager med grus och småsten, 0,1-1,3 m dj.	Diverse ledningar och rör löpte i öst-västlig riktning.

Bilaga 2 Kontextbeskrivning

Intrasis-ID	Typ	Beskrivning	Tolkning	Schakt
2000/2004 (samma lager inmätt två gånger)	Kulturlager	Lucker mörkbrunsvart sand med inslag av träkol och småsten, cirka 0,05 meter stora och mindre klumpar av något mer kompakterad siltig sand. Uppblandat i lagret fanns brun, orange och gul sand (den gula sanden var något grövre). Fyndförande. En ledning påträffades i lagret.	Omrört kulturlager med ett blandat och omört fyndmaterial.	2005

Bilaga 3 Fyndtabell

Landskap Halland
 Socken Halmstad socken
 Fastighet Inspektoren 14, Olympiavägen 4
 Fornlämning L1997:4475

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2024

Fyndnummer	Material	Material spec.	Antal	Fragmenter- ingsgrad	Fyndstatus	Vikt	Kommentar
VM300137:1	Keramik	Rödgods	1	Fragment	Sparad	3,1	Äldre variant på yngre rödgods
VM300137:2	Keramik	Rödgods	1	Fragment	Sparad	11,8	Kan även vara lergods
VM300137:3	Keramik	Stengods	1	Fragment	Sparad	13,3	
VM300137:4	Keramik	Rödgods	1	Fragment	Sparad	5,3	Sekundärbränt rödgods eller lergods
VM300137:5	Keramik	Rödgods	1	Fragment	Sparad	1,2	Sekundärbränt rödgods eller lergods
VM300137:6	Keramik	Rödgods	2	Fragment	Sparad	12	Äldre rödgods?
VM300137:7	Keramik	Rödgods	1	Fragment	Sparad	44,4	Äldre rödgods, alt. övergången mellan äldre/yngre
VM300137:8	Keramik	Rödgods	1	Fragment	Sparad	12,2	Äldre rödgods alt. övergången mellan äldre/yngre
VM300137:9	Ben	Avfall	41	Fragment	Gallrad	203,2	Både obränt och bränt ben samt djurtänder
VM300137:10	Järn	Spik	1	Intakt	Gallrad	10	
VM300137:11	Järn	Nit	1	Fragment	Gallrad	30,7	Båtnit. Efter röntgen hos SVK, framkom det att det troligen är en båtnit. Beslut om konservering togs, att den ej är värd att konservera.
VM300137:12	Bränd lera	Tegel	1	Fragment	Gallrad	324,1	Taktegel, Slottsmöllans tegelbruk, yngre än 1850

Kommentar: Alla ovanstående fynd är påträffade i det omrörda kulturlagret SL2000/SL2004 i schakt 2005, förutom benmaterialet som förekom utspritt i schakt 2005.

Bilaga 4 Fotolista

Fotonr: 2024-101: 1-3

Landskap Halland
Socken Halmstad socken
Fastighet Inspektoren 14, Olympiavägen 4
Fornlämning L1997:4475

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2024

FOTOGRAF: LD=LINA DAHLQVIST

Fotonr:	Motiv:	Mot:	Sign:
2024-101-1	Översikt av schakt 2005.	Ö	LD
2024-101-2	Fyndfoto. Urval av påträffat fyndmaterial i schakt 2005	-	LD
2024-101-3	Översikt av schakt 2006	V	LD

Hitta våra rapporter och följ oss på våra sociala medier!

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM